עכשיו, ממבט של נצח

מענה למציאות העכשווית
מתוך חזון גדול להיום, וליום שאחרי

עצרים-
בעיים דחוסן לעולמי

בהוצאת:

תנועת הנוער התורני לאומי
הראשונה בישראל

עזרא - תנועת הנוער התורני לאומי הראשונה בישראל
רח' בית הדפוס 11, ירושלים
טלפון: 02-5371640 פקס: 02-5372639
www.ezra.org.il Mhadracha@ezra.org.il

תנועת הנוער עזרא

© כל הזכויות שמורות, ירושלים, תשפ"ד

מזכ"ל התנועה

עזראים יקרים, אנו עומדים בצומת היסטורית בתולדותיה של מדינת ישראל. כולנו חווינו מכה כואבת וקשה בשמחת תורה, שערערה את כולנו וגרמה לנו לחזור לשאלות בסיס בתחומים רבים. מהצד השני, מאז ועד היום (ובעזרת ד גם בהמשך) אנו מביטים בעם מופלא שקם כלביא ומתאחד, עם אשר נכון להתמודד מול הרוע אותו הוא פוגש. מעבר לניצחון, הנדרש כל כך, זוהי גם הזדמנות פז בעוד תחומים רבים במציאות חיינו. אתן כמה דוגמאות.

היחסים בין חלקי החברה השונים- במיוחד לאחר שנה לא פשוטה אותה עברנו בויכוחים ובמחלוקות סביב סוגיות זהותיות ופוליטיות - נבנים כעת מחדש. זוהי הזדמנות פז לייצר שיח אחר בין חלקי החברה השונים. החזרה אל שאלות הבסיס- היחס בין אדם לאדמתו, היחס שלנו למדינה, חיזוק ההבחנה בין טוב לרע, בין עם חפץ חיים לעמים חפצי מוות. שאלות אלו כעת מקבלות משמעות חדשה, אשר איננו יכולים להתעלם ממנה.

תפקידן של אוכלוסיות שונות ובמיוחד הנוער, משתנה בתקופה של מלחמה. בעת כזו, בה אנשים רבים פונו מבתיהם, משפחות רבות איבדו את יקיריהן ואחרות מחכות למידע עליהם, חקלאים שצריכים עזרה, המשימות הלאומיות חשובות, רבות ומגוונות. ליכולת שלנו להבין שזוהי עת לגדול, להסתכל על צרכי החברה ולא על ארבע האמות שלנו- יש חשיבות עצומה.

בשעה זו, אנו בוחרים להניף דגל של עשייה וחיבור אינסופיים למען עם ישראל. למען החקלאים, למען אחינו שבדרום ובצפון, ולמען מעגלים רבים בחברה הישראלית. זוהי עת לצאת החוצה, זוהי עת לקחת אחריות על המציאות ולהיות עילית אמיתית.

לפניכם חוברת שתנסה לעזור לכם המדריכים והמדריכות היקרים במימוש מטרות אלו. בתקופה הקרובה נעסוק כתנועה בעורף, בעשייה ובחוסן- אשר יהוו מצפן עבור התנועה כולה. סומך עליכם, ובטוח שתעשו דברים גדולים!

"הֶן עָם כְּלָבִיא יָקוּם וְכַאֲרִי יִתְנַשָּׂא"

חזקו חברים וחברות!

לירן

מכינה מהיחידה הלוחמת (הסדרת המדרכת)

הרהורי מלחמה

"מלחמה" - איזו מילה משונה. בד"כ אנחנו משתמשים בה בהשאלה במגרשי הכדורסל והכדורגל או במלחמות מים, במאבקי מוראל וכדו'. אבל עכשיו זה על באמת: אנחנו במלחמה. המילה מקבלת צורה, צבע ירוק של מדים, צבע אדום של אזעקות וגם, אוי לנו- צבע שחור של מודעות אבל.

זוהי שעה קשה לאומה! אפשר להניח שביחס לקוראי החוברת הזו - זוהי פעם ראשונה שאנחנו חווים מלחמה. שמענו על כך מההורים שלנו ואולי גם מהסבים שלנו. אבל במהלך חיינו עוד לא היה כזאת.

פעם ראשונה שאנו פוגשים מלחמה! למרות כל מה ששמענו על מלחמות, הרי המלחמה הזו פרצה באופן שלא העלינו על דעתנו. העולם התהפך עלינו.

ומה קורה לנו? כעזראים, אנו נותנים משקל רב לקול ה' המתגלה דרך המציאות. והמציאות הנוכחית מעלה סימני שאלה רבים:

כולנו שואלים את עצמנו איך הגענו למצב הזה, אך ישנה שאלה חשובה הרבה יותר שעלינו לתת עליה את הדעת, והיא- איך נצא מהמצב הזה? מה תהא דמותנו כעם וכחברה? כיצד יראה החוסן הלאומי שלנו? איך יושפעו המרקמים החברתיים שבתוכנו? ומהן הקומות הרוחנית החדשות, אשר עלינו לבנות כעת?

כאנשי אמונה, אנו יודעים שתקופה כואבת ומטלטלת היא בבחינה של "צירי לידה". לידה שתוליד בנו קומות חדשות.

ואני שואל את עצמי -

מה המלחמה הזו תוליד בי? אלו דרכי התמודדות אני אגלה בתוכי? אלו קומות של אמונה יבנו בי? האם ארגיש כי אני חלק מגזע של עץ ענק גדול ותיק ויציב, או שאהיה כעלה נידף ברוח?

וכפרט כן הכלל. גם אנחנו בעזרא שואלים את עצמנו בדיוק את אותן השאלות.

מוקדם עדיין לתת תשובה מלאה. אנחנו בעיצומו של האירוע המטלטל. אבל בוודאי אנחנו רוצים להיות שותפים עם א-ל. להיות חלק ממה שמתרחש ונוצר סביבנו. והרבה יותר מכך, אנחנו רוצים להשפיע על המציאות לעשות אותה יותר טובה.

בזמנים לא רגילים, צריכים לחיות באופן לא רגיל! כל דבר כעת צריך להיות יותר גדול, יותר עמוק.

התפילה שלי. לימוד התורה שלי. ההתנהלות שלי במשפחה ועם חברים וכמובן הפעילות שלי בסניף.

כל סניף של התנועה נקרא ברגעים אלה ממש להיות מרכז חוסן לאומי, להצמיח מגדלור של אור, ליצור בית חרושת לעוצמה- מנוע צמיחה של התנדבות. לקבל על עצמו את תפקידה של מכונת התפירה המבצעת בעמל ובגאון את מלאכת המחשבת של הרקמה שהופכת אותנו לעם אחד.

לשם כך, נעמיק בלימוד התורה ובהתבוננות במציאות, נגדיל את העשייה האישית, הקבוצתית והסניפית. ונזכה להיות מהשותפים בבניין העם והארץ בשעה הרת הגורל הזו.

הרב קובי בורנשטיין- ראש בית המדרש התנועתי.
מנהל התוכן של 'מרכז קטיף' להנצחת מורשת גוש קטיף וצפון השומרון וממובילי המאבק נגד הפינוי מגוש קטיף.

פתיחה

מדריכים יקרים!
אנו נמצאים כעת בתקופה משמעותית לעם ולמדינת ישראל. כולנו מתפללים להצלחתם ולשובם בשלום של חיילנו העומדים בחזית, ובמקביל מוטלת עלינו האחריות לנהל בעוצמה ובנחישות את המערכה שבעורף - משפחות המפונים, מגוייסים וחטופים וכן חקלאות, כלכלה ועוד. תפקידי העורף בשעת לחימה בחזית מגוונים- ייצוב שגרה, חיזוק החוסן והרוח, תמיכה פסיכולוגית, מוראלית ולוגיסטית כל אלה אמנם אינם כרוכים בסכנת חיים, אך דעו כי הם חשובים עבור העורף והחזית גם יחד, ומעניקים לכוחות הביטחון מעטפת הכרחית, והם, בלעדיה- אינם יכולים לפעול. בנוסף, עלינו לפעול למיצוב ושמירת האחדות המתגלה בימים אלו בשיא תפארתה גם ליום שאחרי.

כתנועה רעיונית שחרטה על דגלה את הסיסמא 'תורה עם דרך ארץ ישראלית', את תפקידנו כתנועה בתקופה הזו אנו רואים בשני צירים ובמקביל:

<u>ציר ראשון: צו 8 של העורף</u>

צרכי עמך ישראל מרובים ואנו נקראים לדגל במקומות רבים. עזראי אמיתי בעת הזאת אינו יכול לקפוא על השמרים. הרוח שבו דוחפות אותו להיות ולעשות עם ולמען העם. על כן תקופה זו כוללת עשייה עזראית משמעותית בשטח כמענה לצרכים שונים.

על מנת לבצע את המשימה בצורה הטובה ביותר, נתמקד בעשייה רציפה, הנפרשת על פני התקופה כולה.

דוגמא: חקלאות

נאמץ חקלאי ונלמד את צרכיו, נגיע אל השדה ונסייע בשלב הקטיף, נמשיך איתו לשלב האריזה ואף נלווה אותו בשלב המכירות. ובשיא, נפיק יריד חקלאות של תוצרת מקומית.

<u>ציר שני: תוכן, עומק ובנייה.</u>
בתקופה זו כתנועה וכעזראים, אנו בוחרים למקד את הציר החינוכי-רעיוני בחיזוק החוסן האישי של כל חניך ופעיל בתנועה, לטווח הקרוב והרחוק.

חוסן נבנה על ידי שגרה, ועל ידי מפגשים משותפים עם קבוצות משמעותיות, בהן נרקמים יחדיו שיח ומרחב, על ידי הרמת הראש וקישור עצמי אל הנצח.

"מי שיש לו למה, יוכל לשאת כמעט כל איך"
כעת, בטווח הקצר, הדברים נכונים- אך דעו כי בציר זה ישנו רובד נוסף ומשמעותי של חשיבה הנוגעת לטווח רחוק.

מדינת ישראל ניצבת כעת בעיצומו של בירור נוקב על דרכיה ואמונותיה. ואין ביכולתנו לעמוד מן הצד. מוטלת עלינו החובה לעסוק יחד בנושא, להיות שותפים מלאים בתהליך, ולחזק את הלכידות שהתגלתה בעת הזאת. אשר תהווה נקודת פתיחה שאינה מנותקת מן העתיד, אלא בעלת השפעה גם על הימים שעוד נכונו לנו, אחרי שהלחימה תיגמר.

הבירור שאנו מתחילים בו כעת ילבש בעתיד צורה שונה במקצת: מיושבת, איתנה, יציבה ומשמעותית, אשר תהווה את הגרעין והתשתית למדינת ישראל העתידית, וכמובן גם להון האנושי, לחברה האזרחית, כמו גם לבעלי עמדות מפתח של הנהגה והשפעה.

מתוך כך, מתוך האמונה בעוצמתו וטובתו של עם ישראל, מתוך מטרה משותפת של עם המוסיף טוב ואור בעולם, אנו ניצבים כעת אל מול פני הרוע. תפיסה זו תישאר עמנו ותוביל אותנו גם בימי שגרת החיים התוססת שעוד תבוא, בעזרת ה', ובעזרת כוחותינו- הצבאיים, האזרחיים והלאומיים, בעזרת היסודות והכוחות שירתמו למשימה זו, שתהפוך בתורה לעובדה מוגמרת: הגשמת החזון העמוק, צופה פני הנצח- של תקומת עם ישראל בארצו.

ועוד מילה לסיום, בד"כ בכתיבה של נושא/ רעיון ובהעברה שלו לחוברת, אנו משקיעים חודשים ארוכים של מחשבות ודיוקים. מטבע הדברים, המציאות שנכפתה עלינו השאירה אותנו עם מעט זמן, וגם מילים אלו נכתבות בעיצומו של הליל. על כן, ימצאו אולי כמה תקלות ודברים שעוד דורשים בירור ושאלה. ואולי אף החסרנו בטעות דבר או שניים. אנא מחלו לנו וראו זאת כחלק מדוחק השעה. אנחנו כאן יחד בדבר העצום הזה שהגיע לפתחנו. ופה לכל שאלה, דיוק או צורך שעולה.
נספחים, מקורות העמוקה, מתודות וטיפים נוספים יתעדכנו כל הזמן באתר התנועה.
בתפילה לימים טובים, לנו ולעמו ישראל.

חזקו חברים וחברות!

מבנה החוברת

בהתאם לעבודה על 2 הצירים במקביל, כך מחולקת גם החוברת.

ציר התוכן

בחלק הראשון של החוברת נמצאים שלבי התוכן לבניית התהליך המשמעותי. כל שלב מורכב מהקדמה למדריך ורציונל, ואחריו דגשים, הצעות למתודות ושאלות ממוקדות לשיח הקבוצתי.

תפקיד המדריך הוא להכין בעזרת הכלים האלה את הפעולה שיעביר לקבוצה שלו: בהתאם לגיל החניכים, ובנוסף עליו להתאימה גם לצרכים השונים של הקבוצה שלו ולמצב בו החניכים נמצאים.

יכול להיות שלקבוצה שלכם מתאים להתעמק בשלב אחד מסויים, ובשלב אחר פחות. זה המקום להפעיל את שיקול הדעת שלכם כמדריכים: אתם מכירים את הקבוצה שלכם הכי טוב ויודעים מה נכון ומתאים לה. אם יש לכם התלבטות- זה הזמן לפנות אל המרכזת, שנמצאת שם תמיד כדי לעזור, לכוון ולסייע.

- **נספחים:**

1 כלי עזר לבניית פעולה.

2 כלים להעצמת הפרט: קצת הסברים, רעיונות והצעות שיעזרו לכם בכל הקשור למיפוי חניכים ושיחות אישיות.

ציר העשייה

בחלק השני של החוברת יש רעיונות למסגרות עשייה עם הצעות וכלים שונים לבניית הפרויקט מהרמה הסניפית עד לרמה הקבוצתית.

תפקידכם מתחיל כצוות הנהגה אשר בוחר את המשימה יחד כסניף. לאחר מכן, התפקיד שלכם, המדריכים, הוא לבחור יחד עם המרכזת מהו ה"מעגל" שאתם הולכים להתמקד בו ולאמץ לתקופה הקרובה עם הקבוצה.

בחלק זה של החוברת מחכים לכם מגוון כלים יעודיים לכל שלבי הציר.

סומכים עליכם שתעשו, תהיו, ותחשבו את המעבר.

תוכן עניינים

ציר תוכן

עברים-
בנים חוסן לאומי

ציר תוכן - הקדמה

הובלת תהליכי עומק בקרב החניכים חשובה ביותר כל שנה וכל השנה, אך במיוחד בזמנים מורכבים כמו שלנו. כבני אדם אנו תמיד רוצים להיות בשליטה, כאשר אנחנו לא עם תחושת השליטה אנחנו עושים הכל במטרה לחזור להחזיר אותה לעצמנו. אחד הדברים אשר ביכולתם להחזיר את השליטה אלינו הוא תחושת השייכות לקבוצה, למידה יחד, ותהליכי עומק קבוצתיים משמעותיים. לכן, בתקופה זו יותר מתמיד הצורך של החבורה, תחושת השייכות לקבוצה ומתגבר. ברמה הכי בסיסית, יש לנו מחויבות להפר את הבדידות ולייצר מפגשים משמעותיים לחניכים. לתת מקום לחוסן, עמוד שדרה ושפה משותפת.

אנו מאמינים שבעזרת התוכן של היחידות בפרק זה הקבוצה תעבור תהליך משמעותי אשר בנוי בעזרת שלבים כדי להצליח לחנך לתודעה של חוסן לאומי אמיתי. התוכן הוא לא פחות חשוב מהעשייה. חשוב שהחניכים יבנו קומה בנפש ולהגיע לרצון אמיתי של הבנת המצב. החניכים צריכים להיות באתגר מחשבתי, חשיבה על המצב ולפעול ביציאה החוצה בעשייה מתוך רצון לפריצה ועשייה והבנת המצב לעומק. המדינה צריכה אותנו, ועלינו לטלטל ולהעיר את השטח בהתאם.

אנו מבינים שיש חשיבות רבה להמשיך במפגשים משמעותיים עם החניכים, במיפוי החניכים ושמירה על שגרה של פעולות, שיחות אישיות וקשר אישי. להצליח לראות את החניך בכל 360 מעלות של חייו. בתקופה זו של המלחמה אנו נבחנים באמת - האם אנחנו הדמויות המשמעותיות לחניכים שלנו? האם אנחנו מצליחים להיות שם בשבילם איפה שצריך? האם אנחנו מצליחים לגדל אותם ולראות את היום שאחריי. יש לנו אחריות גדולה בידיים במיוחד בתקופה הזאת להגיע לכל אחד ואחת ולהוביל תהליך קבוצתי משמעותי! אם לא נעלה על הגל, אנחנו נפספס.

שלב 1- בדיקת דופק קבוצתית

חלק א: שיתוף. **חלק ב:** יציבות.

שלב 2- חוסן מנקודות עוגן פנימיות

שלב 3- חוסן מתוך התקשרות לכלל ישראל

חלק א: חזרה אל בית המדרש. **חלק ב:** המצב החברתי ליום שאחרי.

שלב 4- לא תוכל להתעלם

חלק א: עשייה מתוך שותפות. **חלק ב:** יצירת עוגנים להמשך.

שלב 5- סיכום ועיבוד

1. בדיקת דופק

מֵהַדְּמָעוֹת הָאֵלֶּה
מִשֶּׁהוּ יִוָּלֵד.
הוּא מֻכְרָח.
מִשֶּׁהוּ יִכָּנֵס לְנֶפֶשׁ הַפְּצוּעָה
וְיִפְתַּח.
אֶל תּוֹךְ הַלַּיְלָה
עוֹד תֵּעָלֶה לְבָנָה
עוֹד יִשָּׁמַע נִגּוּן עָתִיק
מֵאַלְפַּיִם שָׁנָה.
מֵהָאֹפֶר הַזֶּה
מִישֶׁהוּ עוֹד יִמְשֹׁךְ מִכְחוֹל.
עוֹד יֵהָפֵךְ מִסְפֵּד לְמָחוֹל.
כָּכָה יִעֲשֶׂה בְּעַם
שֶׁהוּא אַרְיֵה
וְהוּא עוֹף חוֹל

(נטע הולבינ)

חלק א: שיתוף

רציונל

הימים שאנו נמצאים בתוכם הם ימי אי ודאות אשר מציפים בנו סוגי רגשות רבים. כאב, עצב, בלבול, פחד, אהבה, כעס, אכפתיות, הערכה, חשש ועוד. דרך מרכזית וחשובה לחיזוק החוסן היא שיתוף: היכולת שלנו לחלוק עם הקרובים אלינו את מה שמתרחש בתוכנו פנימה. לעיתים נשים לב שעצם הדיבור עוזר לעשות סדר בתחושות, להבין קצת יותר את הרגשות, ומסייע לשחרר ולפרוק מעט מן הסערה והבלבול הקיימים בתוכנו.

מטרות החלק:

1. מרחב רגשי: החניכים יקבלו מקום להצפת התחושות והרגשות הקיימים בתוכם בימים אלו.
2. שיתוף בקבוצה: בנוסף לשחרור הרגשי, החניכים ישתפו עם החברים את מה שעובר עליהם בתקופה זו.

איך עושים את זה?
טיפים ודגשים:

- **יצירת מרחב שמאפשר שיתוף.** הקבוצה שלכם היא מקום משמעותי, זוהי קבוצת השווים של החניכים והיא מהווה גם מרחב של שיתוף ושיח עבורם. אם נרגיש שההרכב הקבוצתי הנוכחי גדול מדי- נוכל לחלק את החניכים לקבוצות קטנות יותר או אפילו לקיים שיחות אישיות במידת הצורך. כמו כן, חשוב מאוד לדאוג לאווירה מכבדת בין חברי הקבוצה שתאפשר לכלל החניכים לפתוח את הלב

- **מתן לגיטימציה לתחושות.** חשוב שניתן מקום למגוון התחושות והרגשות שיציפו החניכים. מטבע הדברים כל אחד מאיתנו חווה את המציאות אחרת, ולכן גם התחושות שיעלו יהיו שונות בין חניך וחניך. חלק משמעותי מהשיתוף הקבוצתי הוא היכולת להכיל ולקבל תחושות שונות (ואולי אפילו מנוגדות) מהתחושות שלי.

- **הקשבה ללא סימני קריאה.** חשוב לזכור שמטרת המפגש היא בעיקר להקשיב ולאפשר הצפה ודיבור על הדברים. אין לנו מטרה לענות על כל השאלות ולפתור את כל הפחדים. אנחנו כאן (החניכים בקבוצה וגם המדריכים) כדי להקשיב. בעז"ה מתוך השיתוף וההכלה נוכל גם לצמוח: להצליח לתמוך אחד בשני ולהתחזק יחד.

- **שחרור וקלילות.** הפעלת הקבוצה בעזרת מתודות שמפתחות שיח ואוורור רגשות, ואפילו משחקים כיפיים ומצחיקים שמאפשרים ומייצרים שיח ודיבור.

הצעות למתודות

- **משחק זיכרון - אנושי:** מוציאים נציג אחד החוצה. בינתיים כל שאר הקבוצה מסתובבים מחפשים בן זוג ומתחברים אליו על בסיס משותף מסויים. למשל- תחושה משותפת, חוויה שקרה לשנינו. מחשבה שאנחנו מסכימים אליה. עומדים בשורות מסודרות, מכניסים את החניך שהיה בחוץ והוא צריך ל'מצוא' את הזוגות לפי שאלות של כן ולא.

- **חלוקה לזוגות / ספיד דייט:** מסדרים מעגל עם כיסאות, אחד פנימי ואחד חיצוני, כך שהיושבים הם עם הפנים אחד מול השני. המדריך שואל שאלה והזוג שיושב אחד מול השני מדבר בתורות (כדאי למדוד זמן ולוודא שיש תחלופה) ולמעשה כל אחד מהם משתף. אחרי כל שאלה המעגל החיצוני זז ימינה. כך יוצא שכל אחד מהחניכים פוגש כמה חברים. שאלות לדוגמא: מחשבה שעלתה לי הרבה בתקופה הזו, ממה אני הכי מפחד, מה התפילה שלי, מה חסר לי בתקופה הזו,וכו'..

- **קוביית רגשות:** על השולחן באמצע מניחים קופסא וקוביית רגשות, כל חניך מטיל את הקובייה בתורו, יראה איזה רגש מופיע לו על הפאה העליונה ויספר על מקרה בו התעורר בו אותו רגש. כל סיפור מזכה בנקודה. המשתתף הראשון שיחטוף את הקופסא ויאמר "זה קרה גם לי" וכמובן ישתף בסיפור משלו שמעורר אותו רגש- יזכה בשתי נקודות. לאחר מכן ממשיכים בהטלת הקוביה לפי הסדר.

- **קלפי שיח:** מפזרים קלפים על הרצפה עם שאלה מנחה (מה שלומך? מחשבה שעולה בך? רגש שמציף אותך.) כל חניך בוחר אחד מהם ומשתף בתורו.

<u>שאלות לשיח ועיבוד במרחב הקבוצתי:</u>

אילו רגשות הכי חזקים בך עכשיו? | אילו מחשבות עוברות עכשיו בראש שלך? | מה עוזר לך להישאר רגוע? | האם אתה מרגיש בנוח לשתף את החברים בקבוצה בתחושות העולות בך? | מה התחושות שצפות בך כשאתה יושב להתפלל / ללמוד תורה? | האם מישהו מהמשפחה שלך גוייס למילואים? מה התחושות שזה מעלה? | מהו לדעתך החלק הכי מפחיד במהלך מלחמה? | האם אתה יודע איך לפעול במצבים של פחד וחרדה? מה יכול לעזור? | איך בעיניך אתה יכול לעזור במצב הנוכחי למשפחה שלך? | האם אתה מרגיש בנוח להיות עם הקבוצה שלך בזמן של לחץ? | מה קורה בין החברים בקבוצה כשהמדינה במצב זה? | אילו חברים בקבוצה אתה מרגיש בנוח לשתף במה שעובר עליך בימים אלה? | האם יש דברים שאתה לא מביא למרחב הקבוצתי? | האם השיתוף של הקבוצה הוא דבר שבונה? | האם אנחנו בתור קבוצה נשארים רק במקומות החשוכים? | האם אנחנו בתור קבוצה משתפים ברצינות?

חלק ב: יציבות

רציונל

תחושת היציבות היא קריטית כדי להמשיך לתפקד כמו שצריך עד כמה שניתן בתקופה זו מול כל האתגרים בדרך. בשלב הקודם שלב ה'שיתוף' עסקנו בנתינת מקום לתחושות שלנו. דיברנו על כך שהתקופה הזו מציפה בתוכנו רגשות רבים ולעיתים אף מנוגדים זה לזה, ושמותר לנו לנוע בין הרגשות ולתת לכל תחושה מקום. ועם זאת- חשוב שנלמד להיות בשליטה סביב מה שאנחנו חווים ומרגישים. בשלב זה, נלמד יחד איך אפשר להגיע לגבורה פנימית, שמחה אמיתית, ושלוות נפש מתוך בחירה במה משקיעים את הזמן ואת היכולות שלנו. יש לנו יכולת בחירה וחשוב להשתמש בה בצורה הנכונה. היכולת לבחור איך להרגיש, במה להתעסק ובמה לא, מה לראות ומה לא. היכולת לדעת לברור את התכנים ולהחזיר אלינו את הבחירה משמעותית לחיזוק האיזון הפנימי ושמירה על הגבולות שאני מציב לעצמי.

מטרות החלק:

1. החניכים ילמדו למה זה חשוב לייצר תחושה של יציבות וגבורה פנימית.
2. החניכים ילמדו על החשיבות של כוח הבחירה והברירה של התוכן שאנחנו מכניסים אלינו פנימה הנמצאות בידיים שלנו.

איך עושים את זה?
טיפים ודגשים:

- נתינת אפשרות לרגשות - לשים לב בשיח שלחניך יש עולם רגשות משלו, והוא מתמודד עם הסיטואציה, מבחינה רגשית ומעשית, בצורה שונה. אחד מתמודד באמצעות צריכת סיפורי גבורה, השני בצפייה בסרטון מצחיק של חיילים, השלישי מחלק ספרי תהילים, והרביעי מארגן התנדבויות, לכולם יש מקום.

- ניהול הרגשות - בשיח אישי מול החניך, נסו לעזור לו לנהל את הרגשות שלו ולא לפעול תמיד מהבטן. לפרק איתו את הרגשות שהוא חווה בתקופה האחרונה, תנו להם שם, נסו לאבחן לגבי כל רגש האם הוא מקרב או מרחיק אותכם לכיוון התוצאה?

- שיח על עצם החשיפה ולא על התוכן עצמו. דרך שיכולה לעזור להגיע ליציבות היא ניהול התוכן שאנו נחשפים אליהם. נשים לב שהשיח עוסק בשאלה העניינית של "עד כמה אני נחשף" ולא גורר לתוכו תיאורים של תכנים מסויימים שלא היינו רוצים שיעלו בשיח. במידה ונראה שאחד החניכים רוצה לשתף בתוכן קשה שנחשף אליו- נוכל להזמין אותו לדבר על הדברים בשיחה אישית ולא כחלק מהשיח הקבוצתי.

- שיח על היכולת לבחור באילו תכנים נחשפים ואילו לא - הימים הללו מעוררים בנו יותר מתמיד רצון לדעת מה קורה סביבנו, להתעדכן, ולהיות מחוברים. הרצון להיות מעודכן במתרחש יכול לנבוע מסיבות רבות- ניסיון לייצר בתוכנו תחושת וודאות, רצון לשלוט במה שקורה במציאות, רגישות ודאגה למעגלים הקרובים לנו ולכלל ישראל. החיבור למדיה ולחדשות נותן לנו מעט יציבות ושליטה במתרחש ומחבר אותנו למה שקורה מסביב. עם זאת- חשיפה ממושכת לחדשות ולמדיה הוירטואלית מייצרת הצפה רגשית בשל התכנים המתחדשים ללא הרף ועלולה להעצים בתוכנו תחושות שליליות של פחד וחוסר אונים, ולעיתים אף להפגיש אותנו עם תכנים שלא מיטיבים לנפש שלנו.

- אנו רוצים לתת מקום לשני הצדדים- מצד אחד לראות את החשיבות הקיימת במעורבות ובשליטה במה שקורה במציאות, בהימנעות מניתוק או חלילה אדישות כלפי המתרחש. מצד שני, להצליח לנהל את החשיפה לתכנים שיש לנו. לבחור ולברור בעצמנו מתי וכמה אנחנו נחשפים. לראות שהחשיפה מועילה לנו ולא מזיקה.

- **מזכירים שאנחנו תנועת נוער, לא אנשי טיפול. לכן אם עולים דברים חריגים אל תשאירו אותם אצלכם ופנו למרכזת.**

הצעות למתודות

- צפייה בסרט\סצנה מ"הקול בראש" - על ניהול רגשות
- 21 עם כדור על אחד אומר משהו שמחזק אותו ומוסר את הכדור.
- מביאים צמר. משחקים עם הצמר החברתי. ואז מדברים על הרשת ביטחון שיש לנו כחברה.
- נראה לחניכים סרטון מרגש / מצחיק שיצא בהקשר למלחמה, ונבקש מהחניכים לשתף:
  - איך הרגשת במהלך הסרטון?
  - איזה רגשות התפרצו?
  - הרגשת שאתה מצליח לשלוט ברגשות שלך?
  - יש סרטונים אחרים שצפית במלחמה שהעלו בך רגשות אחרים?
  - יש סרטונים שאתה מתחרט שצפית בהם?

  מדריך! שים לב! אנחנו לא נרצה שחניך ישתף בקבוצה מה הסרטון הקשה שאותו הוא ראה ומה ראה בו, ע"מ לשמור על שאר החניכים. אלא נתמקד במה הרגשות שעלו לך. תזכורת: אם נשמע משהו חריג- אל תשאירו אותם אצלכם ופנו למרכזת.
  - נסכם: שנחשפים לתוכן חי,[סרטון] קשה מאוד לשלוט ברגשות שלנו, פה רגש הצחוק והשמחה פרץ, ובסרטונים אחרים הפחד והעצב יכולים להשתלט עלינו.

  אנחנו צריכים לחשוב טוב לפני שאנחנו נחשפים לתוכן חי, האם הוא יועיל לי? האם הוא מעיר רגשות שאני רוצה לעורר?

- בקבוצה שלחניכים יש פלאפונים - כל אחד נכנס לפייסבוק או לרשת החברתית אחרת בה הוא פעיל ומשתף את הקבוצה במה שהאלגוריתם מציע לו לראות ואומר איזה רגש הוא מעורר ועד כמה הוא חזק? [אתם תראו שהרשתות החברתיות בנויות באופן שמפעיל אותנו רגשית בצורה חזקה - דרך הזדהות עמוקה, זעם גדול, כאב לב גדול...]
  - האם החשיפה לתכנים מקדמת אותנו כחברה מגוונת או להיפך?
  - איך זה אמור להשפיע עלינו?
  - אם כך, כיצד נרצה להתנהג סביב הרשתות החברתיות?
  - כיצד נאזן ונצליח להכיר ולמצוא בעצמנו ובאחרים רגשות ומחשבות יותר עדינות ומורכבות?

שאלות לשיח ועיבוד במרחב הקבוצתי:

האם אתה נותן מקום לכל הרגשות שלך? | האם יש רגשות שאתה מנסה להשתיק? למה? | האם אתה מרגיש מנוהל או מנהל ברגשות שלך? | יש מצבים שיותר קל לך לנהל את הרגשות? למה? באיזה סיטואציות אתה מרגיש חסר שליטה ומנוהל ע"י הרגשות? | מה יכול לעזור לך להחזיר שליטה? | מאיפה אתה צורך את המידע שאתה רואה? מה הסיכונים שיש בכל בחירה? | מה המחירים של כל בחירה? |האם אתהי שומע/ רואה חדשות או שומע על אירועים שקרו מאנשים סביבך? | מה היתרונות והחסרונות של חיבור לתקשורת ולסיפורים? | האם אתה בוחר להחשף לחדשות? האם היו מקרים שהרדיו/ הטלוויזיה דלקו או שאנשים דברו סביבך על נושאים שלא רצית לשמוע? איך הרגשת? | מה ראית/ שמעת לאחרונה ששימח אותך או עודד אותך? | עם מי אתה מדבר כשאתה שומע דברים עצובים או מפחידים? | האם יש תמונה/ סרטון/ כתבה שבחרת לא לראות או לשמוע? איך הרגשת? | מה עוזר לך להיות בתחושת ביטחון ויציבות? | איך אתה יכול לשלוט ברמת החשיפה שלך ולהצליח להיות בשלווה פנימית ושמחה? | האם אתה מספר לעצמך סיפור שהכל טוב? | עד כמה אתה באמת מכיר את עצמך?

אולי כאן יש הזדמנות להחליט יחד כקבוצה על משהו שהייתם רוצים לעבוד עליו כדי לייצר יציבות יותר חזקה? כי אם מישהו יחד עם חבר מחליט - או אפילו כקבוצה, זה מייצר מחויבות. כמובן שמפגש ושיח אחד עם השני עוזר לא לחשוב על הפיל שבחדר :)

2. חוסן: עוגני פנים

רציונל

בשלב הראשון נתנו מקום להצפה של תחושות ורגשות שמביאים איתם הימים שאנו נמצאים בהם, כמו גם לביסוס היכולת שלנו לשלוט בהם. כעת נתמקד במה נותן לנו כח בזמן הזה - מהם הדברים שמחזקים אותנו, מה מרגיע אותנו ומה נותן לנו ביטחון.

כחלק מחיזוק החוסן אנו מבינים כי יש חשיבות גדולה להרים את הרוח ואת האנרגיה, כשיש אנרגיה אפשר להתקדם ולחזור למי שאנחנו באמת. דיברנו על מגוון הרגשות בתוכנו, ועל העובדה שכל אחד מאיתנו חווה את המציאות בצורה קצת אחרת מהאחרים שסביבו, ולכן גם הדברים שמעניקים לנו כח יהיו שונים בין חניך לחניך. יש אנשים ששואבים כח מעשייה, לאחרים יעזרו בירור אמוני, לימוד או תפילה, ואחרים יעדיפו מפגש עם חברים, או פעילות שמוציאה אנרגיה.

לאחר שבירר נו מה נותן לנו כוח ברמה האישית נוכל לעלות קומה ולחשוב על הכח הקבוצתי שלנו. מה מחזק אותנו? אילו פעילויות משותפות נרצה לקיים יחד בתקופה הקרובה?

מטרות השלב:

1 החניכים יבררו יחד מהם הדברים שהם יכולים לעשות כדי לעזור להם להתחזק בכאן ועכשיו - לטווח הקצר.

2 החניכים יחוו יחד בתור קבוצה חוויה אשר מחזקת אותם בשני מישורים: הקבוצתי והאישי.

איך עושים את זה?
טיפים ודגשים:

- קבלת כח מהפעולה עצמה. הפעולה עצמה מהווה הזדמנות להענקת כח לחניכים. כדאי לחשוב על פעולה משחררת, כייפית, עם מוראל קבוצתי גבוהה ויצירת תחושת שייכות עבור כל החניכים. עצם

המפגש החברתי, האווירה הטובה וה"ביחד" נותנים המון כוח ומפיגים מעט מן המתח הקיים..
נסו לחשוב איך לפנק את החניכים שלכם, לפרגן להם ולשמח אותם. סבב פרגונים, אוכל מפנק, שירים, משחקים וכל העולה על רוחכם.

- יצירה היא כלי חזק במציאת חוסן. אפשר ליצור בכל דרך שזמינה לכם - בכתיבה, בנייר ובניה. אפשר ליצור סביב מילים מחזקות, משפטים מחזקים וכו'. ניתן גם ליצור באופן קבוצתי.

הצעות למתודות

- לפזר על הריצפה משפטים משירים(אפשר לצרף קובץ כזה) כל חניך בוחר משפט שהוא מתחבר אליו ושמחזק אותו. כל אחד משתף בסבב מדוע דווקא המשפט הזה מחזק אותו בימים אלו.

- לחוות משהו שנותן כוח עם החניכים כגון - עשייה עם המעגל שאתם מאמצים החודש
- לייצר עוגנים של דברים שנותנים כוח

שאלות לשיח ועיבוד במרחב הקבוצתי:

מה נותן לך כוח? | איזה חוויה טובה מהתקופה האחרונה שהייתה נק' של אור בשבילך? | מה משמח אותך באופן כללי? מה מרגיע אותך? | מי האנשים נמצאים סביבך שמחזקים אותך? | מתי הרגשת שאתה נותן כוח למישהו אחר? | מה משמח אותך בתקופה הזו? | במה אתה מרגיש שאתה גדל בתקופה הזו? | אילו כוחות גילית שקיימים בך בתקופה הזו? | איך אנחנו כקבוצה יכולים לתת כח אחד לשני? | מה הייתם רוצים לעשות כקבוצה בתקופה הזו שיתן לכם כח וירים את המוראל? | האם אתה מציב לעצמך יעדים? | האם אתה בונה עוגנים?

3. חוסן: מתוך התקשרות לכלל ישראל

רציונל

חלק משמעותי ממרכיבי החוסן, זה ההבנה והחיבור למשהו שהוא גדול ממני.
בשבועות הקודמים התעסקנו בחוויה הפרטית שלנו בתוך המציאות- דיברנו על הרגשות שמציפים אותנו, על על היכולת שלנו לייצר תחושת יציבות בניהול הרגשות ועל הדברים שמחזקים אותנו ומעניקים לנו כוחות להתמודדות בזמן הנקודתי בו אנו נמצאים ולטווח הקרוב. בשבוע הקרוב נסתכל על עצמנו כחלק ממעגל רחב יותר- כלל ישראל. האירע שאנחנו נמצאים בו הוא לא אירוע פרטי, אלא בוודאי חלק ממהלך אלוקי גדול.

אנחנו נמצאים בתוך תקופה כואבת ומאתגרת בהיסטוריה של העם היהודי. יחד עם זאת, הכוח של עם ישראל, אהבת החינם והטוב העצום המתגלים ומאירים כעת החוצה בעוצמה גדולה וכבירה מרחבים את הלב.
נבחרנו להיות חלק מתהליך בן אלפי שנים שעובר העם היהודי, ובימים אלו אנחנו צריכים להחליט באיזה צד של ההיסטוריה אנחנו רוצים להיות, מה הסיפור שאנחנו מספרים לעצמנו.
הימים הללו מזמינים אותנו גם להתעסק בכח שלנו כעם, באחדות שמתגלה וכוללת בתוכה את שלל הקולות והגוונים הקיימים בתוכנו, ביחודיות שלנו ובתפקיד שלנו בתוך המציאות.
להסתכל על העם שלנו במבט של נצח - מבט שפוגש את העבר, משפיע בהווה וחולם את העתיד.

מטרות החלק:

1. החניכים יעסקו ב'חיי עולם' - לימוד ומפגש של החניכים עם נושאים שנוגעים במהות, בכח ובשורשים שלנו כעם.
2. החניכים יעסקו בהרמת הראש מהנקודה הנוכחית שאנו נמצאים בה ובבנייה לטווח רחוק בעזרת עיסוק בדברים ליום שאחרי.
3. החניכים יקבעו עוגנים של העמקה ולמידה בהבנה שיש חשיבות להיות אנשים אשר בונים בעצמם מרחב של למידה.

חלק א:
חזרה אל בית המדרש

רציונל

במפגש הקרוב ננסה להסתכל על התמונה הרחבה. לשאוב מסיפורי הגבורה של אבותינו ושל המקיפים אותנו בכל עת. (בהמשך, גם נסתכל קדימה על היום שאחרי המלחמה- מה אנחנו רוצים שיקרה כאן? מה התפקיד שלנו בתוך המציאות?)
עיסוק בחיי הנצח ובניית בית מדרש אישי עם מרחב למידה ובירור הוא נדבך חשוב כדי להצליח לחזור לבסיס, לשורשים ולמהות הדברים. כל אחד יבחר במה ירצה להתעסק, מלימוד ספר בתנ"ך ועד לימוד על אקטואליה, המצב במדינה והמחלוקות הפוליטיות עם מבט של תורה עם דרך ארץ ישראלית.

מטרות החלק:

1. החניכים ילמדו על החשיבות של עיסוק ב'חיי עולם', בנייה עצמית לטווח הרחוק ועיסוק ביום שאחרי.
2. החניכים יבחרו נושא תוכן אשר ירצו ללמוד ולהרחיב עליו יחד עם המדריך.
3. אתגר - החניכים ירימו ערב בית מדרש עזראי עם חוויה, עיבוד ולימוד מעמיק מהבית מדרש שושנה של התנועה (פרטים אצל רכזי הדרכה אזוריים).

הצעות למתודות

- פעולה / לימוד על ארץ ישראל. מטרת הלימוד הוא חיזוק אהבת הארץ והביטחון בה יתברך שהוא הבטיח לנו את הארץ הזו ואת כל חלקיה . כשאנחנו נהיה בטוחים שהארץ שייכת לנו ולא נתבייש בזה, זה ישפיע גם על המנהיגים שלנו ומקבלי ההחלטות ולכן חשוב שנעסוק בכך במיוחד בימים אלו שאנו נאבקים על הישיבה בארץ בחלק מהמקומות.
- נשחק משחק הדורש אסטרטגיה (אפשר גם להביא כמה משחקי קופסא מהבית) ולאחר מכן נדון על חשיבות בניית אסטרטגיה לניצחון. נדבר עם החניכים שגם בניית עולם ערכי מצריכה אסטרטגיה - מה אנחנו רוצים להשיג? באילו דרכים הדבר יתאפשר בצורה הכי מדויקת וחכמה? מה המשמעות של השקעה בטווח הקצר כדי "לנצח" בטווח הארוך.
- לימוד ספר תנ"ך של הקבוצה עד סיום החודש (במסגרת הפעולות או זמן קבוע אחר)
- נייצר מעגלי שיח בנושאים כמו מוסר במלחמה, ארץ ישראל, דמוקרטיה, מדינה ועוד סביב קטעים או סרטוני דעה. (כלל אצבע: מה שמעניין אתכם, יעניין גם את החניכים שלכם).

שאלות לשיח ועיבוד במרחב הקבוצתי:

מהם הדברים העוזרים לך לחזור לבית המדרש? | מה זה בית מדרש בשבילך? | אילו דברים מעניינים אותך? | מה תרצו ללמוד יחד כקבוצה? | איך אתם רוצים להוביל את הלימוד? | איזה נושא לדעתכם יכול לקדם אותכם (כקבוצה וכפרטים)? | איזה נושא יכול לקדם את עם ישראל אם תעמיקו בו? | איך תשמרו על התמדה ולא תישחקו בלימוד? | אילו נושאים על המדינה היית רוצה להתעסק בהם? | האם זה הזמן להתעסק בשאלות של המחלוקות הפוליטיות הקיימות במדינה היום? מה יהיה ביום שאחרי?

חלק ב:
המצב החברתי ליום שאחרי
(מיועד יותר לחב"ס)

רציונל

זה לא סוד שקדם למציאות המלחמה והאבל שבה אנחנו נתונים מצב חברתי מאתגר במיוחד.
החברה שלנו נקרעה בתוכה במאבקי כוח על הזהות של המדינה שלנו וההדים הללו היו כואבים, מתסכלים ומכעיסים מאוד. כפרטים, הרגשנו שכל אחד מאיתנו מתבצר יותר ויותר בעמדותיו וכתתי קבוצות בחברה הרגשנו פחות ופחות סבלנות לקבוצות אחרות.
השאלות שהוצפו, משני עברי המתרס, הן שאלות חשובות ומוצדקות. אך המחיר של העיסוק באותן שאלות היה כבד מאוד.
כעת, במצב הקיצוני אליו הגענו, נראה שרובנו חוזרים למה שהיה פה קודם הקרע. אי אפשר להילחם כתף אל כתף בלי לכידות חברתית. חזרנו להבין שקיים כאן רצון משותף שיהיה פה טוב - מרמת הקיום שלנו כאומה ישראלית בארץ ישראל, ועד לזהות היהודית והדמוקרטית שלנו. ברור לכולם שזה מה שכולם רוצים.
הדעות לעולם יהיו שונות, לעיתים גם אפילו מנוגדות! אך כמו שאנחנו רואים עכשיו, קיימת בינינו ברית גורל - איך שלא נרצה ירצו להרוג אותנו מחוץ בלי קשר לדעותינו.
בפעולה הזאת אנחנו רוצים לחזק את היסודות הללו על מנת שלא יתפרקו בחזרה כאשר נסיים בע"ה את המלחמה בניצחון ויהיה כאן טוב מכדי להתעסק ביסודות הבסיסיים של אחוות יהודים, אנחנו רוצים להגיע לברית ייעוד.

מטרות החלק:

1 החניכים ילמדו על שני הרבדים החברתיים: ברית גורל (אנחנו תקועים כאן ביחד אז לפחות נסתדר) וברית ייעוד (אנחנו רוצים לייצר כאן מדינה שהיא אור לגויים).

2 החניכים יגיעו יחד להבנה של איך נראית ההתנהגות של האנשים בחברה המבוססת על ברית ייעוד לעומת ברית גורל.

הצעות למתודות

שאלות לשיח ועיבוד במרחב הקבוצתי:

ניתן לאמצע גם באתר

- האחדות בתוך צהל... - נתנאל אלינסון
- הרב סולוביצ'יק על ברית גורל וברית ייעוד (קול דודי דופק)

- ניתן להשתמש בטקסטים הרבים שמדברים על ברית גורל לעומת ברית ייעוד, חלקם מדברים על המושגים בצורה מופשטת וחלקם דרך סיפורים (בחרו מה שמתאים לקבוצה שלכם על פי רמתה).
  - מה ההבדל בין גורל לייעוד?
  - מה ההבדל בין הכרח לבחירה?
  - תודעת ברית הגורל מפותחת מאוד בזמן מלחמה, מתי ואיך ניתן לפתח תודעת ברית ייעוד?
  - האם ישנם ערכים שבעיניכם מוסכמים על כלל החברה?
  - מה תפקידם של החוקים במדינה בהקשר החברתי? האם הם שייכים לתודעת הגורל או הייעוד?
  - באילו סיטואציות לדעתכם נגמר התפקיד של החוק ומתחיל התפקיד החברתי?

- נשחק משחק שאין בו כללים (או שנשנה את הכללים תוך כדי תנועה ברמה שהחניכים יתחרפנו)
  - איך זה לשחק ככה?
  - למה חלק פרשו או חשבו לפרוש?
  - מה הדבר ששבר אתכם?
  - למה צריך כללים?
  - מתי כללים הופכים מעיקים? איך שומרים על האיזון הזה?
  - איך הכללים יכולים להשאיר מקום להתפתחות שמגיעה מבפנים?
  - בהקבלה לחברה - החוק במדינה לא יכול לדאוג שהחברה תהיה מתוקנת, אלא זה רק השלב הראשון והבסיסי כדי שנוכל לחיות זה לצד זה, לא מעבר. לכן, איך נשמור על התפתחות טבעית של עשייה ותודעה אזרחית משותפת? (אפשר להדגים לחניכים ע"י גיוס בצו 8 - שזהו חוק - והוא נועד להגן על ביטחון האזרחים במדינה, לעומת ההתגייסות האזרחית בעזרה לחיילים, מפונים וכו' - שזה מעולם הבחירה והייעוד המשותף, לא הכרח).

- נפזר על הרצפה קטעי עיתונות או משפטים שנאמרו תוך כדי המלחמה. נבקש מכל אחד לבחור ממה הוא הכי הופתע (חמאס רוצח בברבריות בלתי נתפסת, החרדים באים להתגייס, הוצאה מאולפן 14 אדם שהתבטא בבוטות נגד שקמה ברסלר, חמאס קוראים לקיבוצי העוטף התנחלויות, אנשי שמאל קוראים למחוק את עזה, נשים חרדיות מבשלות וצעירים חילונים נוסעים לחלק את מה שבישלו, הורים שכולים הולכים לנחם הורים שכולים יומיים אחרי שקמו משבעה, העולם מתייצב לצד ישראל, סלבריטאים מהעולם לא מכירים בחמאס כארגון טרור, המשטרה וכיתות הכוננות הופכים להיות בחזית, המחדל...)
  - למה בחרתם בכך?
  - כשאנחנו מופתעים ממשהו יכולה להיות שם התפכחות - האם התפכחתם? באיזה מובן?
  - התובנה החדשה קשורה לתודעת גורל או ייעוד?
  - איך אפשר לחזק אותה ולשים לה עוגנים במציאות היומיומית?

- נעמיד את כל החניכים בשורה ונבקש מהם לדמיין שכל אחד עומד על סרגל כאשר הם עומדים על נקודת האפס, וקצה החדר ממולם זה 10. בתווך נמצאים כמובן כל המספרים מ0 עד 10. נשאל אותם עד כמה הם חדים בדעתם סביב נושא ה"שבת". מי שמבחינתו אין לו פשרות בנושא בכלל עומד בקצה החדר על 10, מי שזה כלל לא חשוב לו עומד על 0, כל השאר יכולים להתמקם באמצע על הציר לפי מה שהם חושבים ומרגישים.

נשאל את החניכים ברצף של שאלות ונבקש לעמוד במקום המתאים: (אפשר כמובן להוסיף שאלות כיד הדימיון וגם לבחור נושא אחר לדוגמה)

- עד כמה ערך השבת חשוב לך?
- עד כמה אתה מאמין שערך השבת הוא ערך ציבורי ולא פרטי?
- אם מישהו מבני משפחתך אינו שומר שבת, עד כמה תסכים להיות בקרבתו במהלך השבת?
- ואם הוא לא מחלל שבת בפרהסיה?
- ואם הוא בבית שומר שבת אבל בחדר שלו מדבר בפלאפון?
- ואם מדובר בשכן החילוני שלך בבניין, עד כמה תסכים להיות בקרבתו במהלך השבת?

לאחר התרגיל נדון על התנגשות בין ערכים:

- מהם הקווים האדומים שלכם? על מה לא תתפשרו?
- באילו סיטואציות אתה מוכן שיהיה לך קצת לא נוח?
- האם ואיזה הבדל קיים בין ערכים שהם "בחוץ" לבין מה שאדם עושה בביתו? למה?
- באילו מצבים אנחנו "מפריעים" למגזרים אחרים בחברה?
- אילו מצבים מפריעים לנו?
- לאיזו תודעה אנחנו נדרשים אם אנחנו רוצים לחיות יחד?
- כיצד אפשר לפתח אותה?

4. לא תוכל להתעלם

חלק א: בתוך עמי אנכי יושבת

רציונל

אינני מדבר כי יש לי כוח לדבר אני מדבר כי אין לי כוח לשתוק. - הרב קוק

לעיתים במצבי חירום הציפיה מאיתנו היא לחזור לשגרה, לשמוח ולשמור על רוח חיובית, להתנהג כמו שמתנהגים ביום רגיל כי על זה לוחמינו מוסרים את הנפש, ועל זה אזרחי הגבולות נרצחו - על מדינה שאפשר לקיים בה חיים נורמליים.

לצד זה, יש בתפיסה ערכית זו פוטנציאל מסוכן והוא האדישות. למרות שכל הדברים הכתובים לעיל חשובים מאוד, יש ערך גדול גם לשותפות רגשית ומעשית בהלך הרוח הישראלי, כי אנחנו חלק מעם וכי איננו לא יכולים לשתוק.

אהבת חינם לא יכולה להתפתח כשהפוקוס שלנו נמצא על עצמנו ועל חיינו בלבד, אלא רק כאשר מפנים מבט החוצה, גם אם אין לי אח חייל או משפחה בדרום. החיכוך הזה עם הכאב שעובר על עמנו, גם אם הוא לא מתורגם למעשים, הוא זה שמאפשר לערך הזה להיבנות בתוכנו.

בשלב זה נרצה לפתח אצל החניכים את תודעת "עמו אנוכי בצרה" ו"בתוך עמיו אנכי יושבת", את האכפתיות, את חוסר היכולת לעמוד מנגד ולהמשיך את החיים כרגיל - כי יש לנו אחים בכל הארץ ובפרט באזור העוטף שעולמם התהפך עליהם. האכפתיות באה לידי ביטוי גם באבל על הנרצחים, גם בדאגה לחטופים, לחיילים ולאזרחים שבגבולות וגם בחשיבה על הנפגעים נפשית וכלכלית.

ודאי שרמות החשיפה אצל ילדים צריכות להיות נמוכות יותר, והכל הוא בהתאם לגיל הקבוצה, אנחנו מצפים מכם המדריכים לחשוב על הנושא - באיזה אופן אנחנו יכולים לחבר רגשית את החניכים למה שקורה עכשיו? כשאתם מתלבטים מה מתאים ואיך אנחנו ממליצים להתייעץ. **אל תחליטו על כך לבד**, אנחנו איתכם.

מטרת החלק: 1 להניע לעשייה מתוך דחיפות פנימית להיות חלק ממה שקורה סביבי. להיות חלק מהוספת הטוב.

הצעות למתודות

שאלות לשיח ועיבוד במרחב הקבוצתי:

- נוציא שניים -שלושה חניכים החוצה ונסכם עם שאר הקבוצה על כלל שמי שמקיים אותו מקבל קוביית שוקולד. כשהחניכים יחזרו לקבוצה נספר סיפור או נלמד יחד קטע ותוך כדי תנועה החניכים שישתתפו באופן עליו סיכמתם בהתחלה יקבלו את השוקולד המגיע להם.
  - איך זה להרגיש מחוץ לעניינים? בלי להכיר את השפה של כל הקבוצה?
  - האם יכולה להיות דרך להתחבר ולהיות "כמו כולם"? [כן, אפשר לשאול מה החוקים]
  - האם המוטיבציה להכיר את הכללים היא כדי להרוויח שוקולד או דווקא כדי להמנע מתחושת הבדידות?
  - האם אנחנו הופכים את עצמנו לבודדים חברתית בכך שאנחנו מתעלמים ממה שקורה כדי לא לכאוב?
  - איך מי שחווה את הכאב מרגיש כלפי מי שמתעלם ממנו?

- נקיים דיון כלשהו על עניין שבוער בקבוצה כאשר לחלק מהחניכים נשים סלוטייפ על הפה כך שלא יוכלו להשתתף בדיון.
  - איך זה מרגיש?
  - מתי אנחנו לא מסוגלים לשתוק?
  - כאשר אנחנו בוערים מבפנים - איך אנחנו מבטאים זאת?
  - ואם אנחנו לא בוערים עכשיו - האם זה מעיד על חוסר אכפתיות? איך ניתן לפתח אותה?
  - איך אדם מהצד השני מרגיש כאשר הוא נתקל בשתיקה?

- נשאל את החניכים מה רמת ההיכרות שלהם עם מוסדות שונים ותקופות שונות לאורך ההיסטוריה [מלחמת יום כיפור, הרבנות הראשית, מוסד הנשיאות, בית המשפט, מלחמת השחרור, מגפת הקורונה, תקופת טרום הקמת המדינה, מוסד האקדמיה וכו']
  - את מי לדעתכם נכיר בהיסטוריה ואת מי לא? הרי אנשים לאורך שנים מילאו תפקידים ציבוריים שונים ועדיין אנחנו לא מכירים את כולם?

במה תלויה המשמעות של אותו אדם? האם מספיק שהוא רק היה בתפקיד באותו זמן או שיש כאן רובד נוסף של לקיחת אחריות?

- נספר לחניכים שכשאנחנו היינו בגילם חווינו את ***, ואם אתם קרובים יחסית לגיל החניכים אפשר לבקש מהם שישאלו את ההורים שלהם איפה הם היו בהתנתקות? איפה הם היו במלחמת לבנון השניה? באסון הכרמל? הסכם אוסלו?
  - איך מרגישים כשנמצאים בתוך תקופה היסטורית? (רמז: יש מצב שממש ממש רגיל)
  - מה ההורים שלנו מספרים לנו כשהם היו אז באסון הכרמל (או כל אירוע לאומי אחר)? איך הם חוו את האירוע/ תקופה?
  - האם סיפורים בהם יש לקיחת אחריות בתוך האירוע חזקים יותר מסיפורים אחרים? (קחו לדוגמא את ההתנתקות - האם סיפור שבו אבא שלי לקח אחריות ופעל למען כך הוא סיפור שממלא אותי בגאווה יותר מסיפורים אחרים? האם גם לו יש יותר גאווה וסיפוק?)
  - מה המחירים האישיים של התערבות ולקיחת חלק בסיפור ההיסטורי?
  - איך מרגישים אם לוקחים חלק בסיפור בטווח הקצר?
  - איך לדעתכם תרגישו בעוד 20 שנה כשידברו על המחלמה הזאת?
  - איך ילדים יכולים לקחת אחריות במצב כזה? (אפשר לשלוח אותם חזרה להורים שלהם לשמוע מהם)

יש בתת הנושא הזה עוצמה מיוחדת. החשיבה של מה נספר לילדים שלנו יכולה לתת פרספקטיבה חזקה מאוד לעשייה ולהתמודדות שלנו עכשיו. ההיסטוריה מלאה באנשים ש"אין להם סיפור" כי הדברים עברו לידם והם בחרו לא להיכנס לזה ולהישאר מהמצד עד יעבור זעם. ברור שהם חוו את מה שכולם חוו באותו זמן, אבל לקחת אחריות ולהתמסר לערכים גדולים (שלוקחים זמן ואנרגיה) משאירים טביעת אצבע מאוד חזקה וייחודית על האישיות הפרטית.

בואו נבחר יחד להיות כאלה שנוכל לספר סיפור היסטורי מתוך הקשר אישי, ולא כחוויה שצריך להתמודד איתה באופן שאין בו בחירה.

- גדול לימוד תורה שמביא לידי מעשה. נשים את המשפט הזה במרכז החדר ונדון עליו.
  - מה הערך של לימוד תורה ללא מעשה?
  - למה המעשה "משדרג" את לימוד התורה?
  - מהם הערכים עליהם אנחנו מדברים ואותם אנו לומדים שצריכים לדעתכם לבוא עכשיו לידי מעשה?
  - מה מעכב אותנו מלעשות?

חלק ב: עוגנים בעשייה

רציונל

במהלך החודש אנחנו זוכים לקחת חלק משמעותי בעשייה מבורכת למען עם ישראל. אנו רואים חשיבות גדולה בהמשך העשייה גם לאחר סיום החודש ואירועי השיא, בביסוס העשייה וחיבור עמוק לטווח הרחוק עם הקהילה אליה חברנו. לשם כך, יש חשיבות ביצירת עוגנים בעזרת ביסוס ובניית תוכנית עבודה לתקופה שתגיע לאחר סיום החודש.

מטרות החלק:

1. החניכים יבינו שהחודש הזה הוא רק פתיחה לעוד הרבה הזדמנויות לאפיקי עשייה למען עם ישראל.
2. החניכים יחליטו יחד על עוגנים שונים אשר יאפשרו להם להתמיד בעשייה משותפת גם ליום שאחרי.

איך עושים את זה? טיפים ודגשים:

- חזרה למהות. נזכר יחד מה המניע שלנו לעשייה, למה בחרנו בקהילה הספציפית הזו ומה חשוב לנו לעשות כאן. נוכל גם להזכיר את ההצלחות שלנו החודש ולדבר על כל הטוב שהגדלנו במציאות.
- זמן עבודה. חלק מרכזי ממטרת החלק הוא לצאת עם תכנית עבודה מסודרת לתקופה הקרובה סביב הקהילה שהתמקדנו בה החודש. כדאי לחשוב איך יוצאים מהחלק הזה עם תכנון מסודר לטווח הרחוק ולא רק דיבורים באוויר.

הצעות למתודות

- נפזר באמצע המעגל מאכלים / חפצים שכל אחד מסמל שאלה אחרת בהקשר לעשייה הנעשה במהלך החודש כדי לחדד לעצמנו מה היינו רוצים להמשיך גם ליום שאחרי.
- רגע משמעותי שהייתי רוצה לשמר גם להמשך?
- מפגש שהיה משמעותי?
- אדם שהשפעתי עליו?
- אדם שהשפיע עלי?
- בניית תכנית עבודה להמשך

ראה בתלך השני של הדוברת :)

שאלות לשיח ועיבוד במרחב הקבוצתי:

- איך הייתה עבורך חווית העשייה החודש?
- איך הייתה העבודה המשותפת שלכם יחד כקבוצה?
- במה הצלחתם? מה אפשר להמשיך להשתפר?
- סיפורים/ חוויות משמעותיות שהתרחשו במהלך העשייה?
- איזה רגע היה הכי כיף/ משמעותי?
- איפה עוד צריך אתכם? מה התפקיד שלכם עכשיו?
- איך מחדשים כוחות לעשייה? איך לא נשחקים כשהעשייה היא לטווח הרחוק?

5. סיכום ועיבוד התקופה

רציונל

עברנו יחד חודש גדוש בתוכן ומלא בעשייה. במהלך החודש למדנו על עצמנו, נפגשנו עם הכוחות שלנו, התחברנו לשורשים שלנו וחידדנו את האחריות שיש לנו כפרטים על העם. במקביל, יצאנו החוצה- נפגשנו עם אחרים, יזמנו, יצרנו, התנדבנו והרמנו פרוייקטים. כמו כל תהליך משמעותי, חשוב שנחתום את החודש בצורה טובה - נסכם ונעבד את החוויות המשותפות שעברנו יחד.
אמנם החודש נגמר אבל יתכן שהשגרה בצל המלחמה תימשך עוד זמן מה. חשוב שלא נעצור בשיא. זה הזמן לקחת את הכוחות ואת האור מתוך החודש שעברנו הלאה לתקופה הקרובה, הן מתחומי השיח והתוכן איתם נפגשנו והן מתחומי העשייה והיציאה החוצה אל הקהילה. חשוב להמשיך בעשייה, לחזק את הביחד הקבוצתי ואת תשומת הלב והרגישות לכל חניך וחניך. בנוסף, יש פה הזדמנות טובה לפרגן לחניכים על החודש הזה! על שיתוף הפעולה, העשייה וההתחזקות יחד.

מטרות השלב:

1. סיכום, עיבוד וחתימה של החודש יחד עם החניכים.
2. לקיחת "צידה לדרך" מהחודש להמשך התקופה הקרובה- הן מתחומי השיח והתוכן איתם נפגשנו והן מתחומי העשייה והיציאה החוצה אל הקהילה.

איך עושים את זה?
טיפים ודגשים:

- **משחק הביסקוויטים-** מחלקים את הקבוצה לשתי טורים ונבקש מהם לעמוד אחד מול השני. נשאל שאלה ובשביל לענות תשובה צריך קודם לאכול את הביסקוויט ואז לענות את התשובה ,הראשון שעונה מביא נקודה לקבוצה שלו וכך ממשיכים לזוג שמאחוריהם בטור.

השאלות יהיו על סיכום החודש כמו:

- מה היה בפעולה בשבוע הראשון?
- איזה עוגן עוזר לי בימים אלה?
- באיזה יום היה ההתנדבות?

- יצירה - הכנת פתקים יפים וכל אחד בוחר מה הוא לוקח לעצמו להמשך הדרך (עוגנים אישיים /התנדבות בקהילה..) מתוך הבנה שלא בטוח בסוף החודש הזה יגמר המלחמה. לקבוצות בגילאים הקטנים יותר אפשר לתת כמה דוגמאות והם יבחרו מה לקחת לעצמם.

שאלות לשיח ועיבוד במרחב הקבוצתי:

איך היה לך החודש? | ממה הכי נהנית? | מה היה לך הכי משמעותי? | מה אתגר אותך? | מישהו בקבוצה שאתה רוצה להודות לו? | משהו שלמדת או גילית על עצמך החודש? | משהו שלמדת או גילית על עמ"י/ הקהילה שלכם בחודש האחרון? | מה אתה לוקח מהחודש? | מה היה לך משמעותי במעגל הקבוצתי החודש? | עם אילו חלומות ושאיפות אתה יוצא מהחודש? | מה היה מיוחד בתהליך של הקבוצה החודש?

כלים ונספחים

שלבים בבניית פעולה עם החוברת

הבנת הרציונל - נבין את הרציונל של הפעולה. על מה אנחנו עומדים לדבר? מה הנושא שנתמקד בו במהלך הפעולה? [הפעולה יכולה לכלול רציונלים של שלב אחד בחוברת או כמה במקביל. למשל- נוכל לבנות פעולה שמחברת יחד את שלבי בדיקת הדופק והחוסן].

דיוק המטרות - ננסה לחשוב מה המטרות של הפעולה שלנו. מה אנחנו רוצים שיקרה בקבוצה? מה חשוב לנו שהחניכים יעברו? [לכל שלב בחוברת יש מטרות שמחוברות לרציונל השלב. עם זאת- חשוב שכל מדריך ידייק את מטרות הפעולה לצרכים של הקבוצה והחניכים שלו].

מדדי הצלחה - ננסה לחשוב מהם מדדי ההצלחה שלנו. מה צריך לקרות בפועל כדי שנרגיש שהשגנו את המטרה?

בניית הפעולה - נבנה בצורה מסודרת את שלבי הפעולה.

- **פתיחה** - לדוגמא: סבב מה נשמע ושאלה שפותחת ומעמיקה את נושא הפעולה
- **מתודה** - ניתן לבחור מתוך בנק המתודות או לחשוב בעצמנו על מתודה שמשרתת את המטרות שלנו
- **שיח קבוצתי** - מומלץ להשתמש בשאלות לבירור ועיבוד הקיימות בחוברת
- **סיכום**

הכנות מקדימות וציוד נדרש - נכין מראש רשימת הכנות נחוצות לפעולה וציוד נדרש.

חשיבה קדימה - לאחר הפעולה נחשוב עם עצמנו איך היה, מה היינו רוצים שיהיה בהמשך, מי החניכים שלא הגיעו/ הפריעו/ לא השתתפו והיינו רוצים לדבר איתם.

דף עזר בניית פעולה עם החוברת

מטרות הפעולה: _____

מדדי הצלחה: _____

מבנה הפעולה:
פתיחה- _____
מתודה- _____
שיח- _____
סיכום- _____

הכנות מקדימות למדריך: _____

רשימת ציוד: _____

מסקנות וחשיבה קדימה: _____

הערות נוספות: _____

מיפוי חניכים ושיחה אישית

רציונל

הובלת תהליכי עומק בקרב החניכים היא חשובה ביותר כל שנה וכל השנה, אבל במיוחד בזמנים מורכבים כמו שלנו. יש חשיבות רבה להמשיך במיפוי החניכים ושמירה על שגרה של שיחות אישיות וקשר אישי עם החניכים. מטרתנו היא להצליח להיות הדמויות הכי משמעותיות לחניכים שלנו, להצליח להכיר את החניך בכל 360 מעלות של חייו (בקבוצה בסניף, בבית ספר, בבית ועוד). בתקופה זו של המלחמה אנו נבחנים באמת - האם אנחנו הדמויות המשמעותיות לחניכים שלנו? האם אנחנו מצליחים להיות שם בשבילם איפה שצריך? יש לנו אחריות גדולה בידיים במיוחד בתקופה הזאת להגיע לכל אחד ואחת. אם לא נעלה על הגל, אנחנו נפספס.

מדריך יקר! שים לב, אם המשימה הקבוצתית שלכם היא לאמץ משפחות אז כמובן שנרצה שגם הילדים שלהם הם כמו החניכים שלכם בתקופה זו.

בתנועה אנו עובדים בשני צירים מקבילים, ציר קבוצתי וציר אישי.
ציר קבוצתי - אנחנו מאמינים שהקבוצה של החניך הוא מקום משמעותי לחניך לגדול, לצמוח, להתנהל בדינמיקות השונות ולקחת אחריות יחד עם הקבוצה.
ציר אישי -־המטרה שלנו היא לגדל כל חניך באופן אישי, להביא אותו להיות הכי טוב שיכול, לדרוש ממנו, ולהציב לו תמיד רף גבוה.

מיפוי חניכים

איך עושים את זה?
טיפים ודגשים:

נכין רשימת שמות של כל החניכים בקבוצה ונענה בכתב על השאלות הבאות ביחס לכל חניך.
[טיפ: מומלץ להכין טבלה עם שמות החניכים והשאלות ככלי עזר למיפוי]

- מה שלום החניך בתקופה הזו? איך הוא מתמודד עם המלחמה?
- איזה מקום החניך תופס בקבוצה?
- נקודת חוזק של החניך
- נקודת קושי/ אתגר אצל החניך
- איך אפשר לעזור לחניך להוציא את הכוחות שלו לפועל?
- לאן הייתי רוצה שהחניך יתקדם? מה עלי לעשות לשם כך?
- עד כמה יש לי קשר אישי עם החניך [ניתן לדרג 10-1]
- ולסיכום- מה המשימות שלי בקשר לחניך בתקופה הקרובה?
[לקבוע איתו שיחה אישית, לדבר עם המחנך שלו,
לתת לו לארגן פעילות, לפרגן לו על משהו וכו'..]

שיחה אישית

רציונל

נסו להיזכר בדמות משמעותית בחיים שלכם, שעזרה לכם להתקדם בחיים, השפיעה עליכם, הכירה אתכם טוב. מה היה מיוחד בקשר שלכם? איך היו השיחות ביניכם? מה היה חשוב לו לגביך? איזה תחושה הוא נתן? כמחנכים, אנחנו לא רוצים להיות רק אלה שמעבירים תכנים בפעולות אלא באנו לחנך. לחנך את הקבוצה להוביל דברים משמעותיים וכן לחנך כל פרט ופרט. אנחנו רוצים לעזור לחניך להתקדם בחייו האישיים, במקום בו הוא נמצא. אנחנו רוצים לעזור לו להוציא את כוחותיו אל הפועל, להיות שמח ושלו, להתקדם ולהיות הוא עצמו.

על ידי שיח שהוא אישי יותר עם כל חניך, נוכל להכיר יותר טוב את עולמו של החניך, להיות שותף איתו בתהליך שהוא עובר - בהצלחות וגם בנפילות. הובלת הקבוצה כפרטים וכחבורה קלה הרבה יותר כשיש קשר טוב יותר עם האנשים. שיחה אישית מיועדת לקדם את החניכים, היא לא רק כאשר עולה איזו בעיה, אלא שיחה אישית היא הזדמנות לייצר קשר עמוק ואמיתי עם החניכים.

שיחה אישית

איך עושים את זה?
טיפים ודגשים:

לפנייך שאלות עזר לשיחה אישית, בהצלחה!

מה שלום החניך היום - מה שלומך? | איך היום שלך עד עכשיו? | מה עשית היום?
תחביבים - מה אתה אוהב לעשות בזמנך החופשי עד כמה אתה מקדיש לזה זמן? | היית רוצה לקבוע יותר פעמים שאתה עושה את זה בשבוע שלך?
בית - איך בבית? | כמה אחים יש לך? | איך הקשר עם האחים שלך? | איך הקשר עם ההורים? | מה קשה לך לפעמים בבית? | מה נותן לך כוח בבית?
סניף - איך בסניף? | איך בקבוצה? | איך בפעולות? | מה 'אני' יכול לעשות כדי שיהיה יותר טוב? | מי החברים הטובים בקבוצה? | תספר משהו שאתה מרגיש אתה תורם לקבוצה ומשהו שאתה מרגיש שאתה יכול לעזור לשפר בקבוצה?
לימודים - איך בלימודים? | מי המחנך? | איך הקשר שלך איתו? | ליד מי אתה יושב בכיתה? | מה אתה עושה בהפסקות?
חברים - איך עם חברים שלך? | מה אתה עושה איתם? | איך קוראים להם? | יש לך חברים מחוץ לסניף?
קושי - יש משהו שלפעמים קשה לך איתו? | או בכללי אם עלה קושי מסוים במהלך השיחה - איך אני יכול לעזור לך?
תורניות - איך אתה מרגיש מול העבודת ה' שלך? | במה היית רוצה להתקדם? | איך אני יכול לעזור עם זה?
חוזקות - איזה תכונות טובות אתה רואה בעצמך? | איך אתה מתקדם עם זה ומשתמש בהם לעזור לסביבה שלך?
חולשות - איזה תכונות פחות טובות אתה רואה בעצמך?
סיכום ועם הפנים קדימה - לסכם את השיחה. איך היה לך? | מה המחשבות שעלו לך? | מה היעדים שנציב לתווך ארוך? | איך תגיע אליהם? | להיות עם הפנים קדימה, לכוון להתקדמות שלו בכל תחום.

עברו לים-
בנים רוסן לאומי

ציר עשייה

חניכים יקרים,

בתקופה זו מדינת ישראל שרויה במלחמה רחבת היקף, אחרי פרעות שלא נודעו כמותן זה עשרות בשנים. מאות אלפי חיילים ניצבים בחזית, ובעורף יש ניסיון לקיים שגרה יציבה ובטוחה.
תנועת 'עזרא' קוראת לחניכיה, בפרט אלו מהכתות הבוגרות בחג"ס, **לתרום את חלקם למשימות האזרחיות והלאומיות.**
הבגרויות יחכו. **ספסלי הלימודים ימתינו במקומם.** העורף והעתיד זקוק לכם כעת.

העורף על סף קריסה - פשוטו כמשמעו - מהצורך בידיים עובדות ומשותפות בנטל.

אלפי טונות של יבול חקלאי צריכים להיאסף, אלפי טונות צריכים להישתל, עשרות אלפי ילדים צעירים עקורים מבתיהם וזקוקים ליד מלווה ולמסגרת (ולא רק הפנינג ומסיבות), אלפי עסקים נותרו בלי עובדים, עשרות אלפי משפחות של משרתי מילואים ישמחו לעזרה בבית.

לא עת לשבת ולחכות מאחורה, לא זמן לחזרה לשגרה עדיין!
בקשו אישור מההורים, והתייצבו באחת מנקודות ההתנדבות.
רכזי הסניפים והאזורים יפנו אתכם כקבוצה או כיחידים, לשעות או לימים, למשימות קלות או קשות - - כל אחד שיתרום את חלקו.

חיזקו
חברים וחברות

צו 8
עזראים - בעיים תומן לאומי

ציר עשייה - הקדמה

אנחנו נמצאים בימים של מלחמה על צדקת הדרך, ועל החיים שלנו כיהודים במדינת ישראל. בימים אלו אנו רואים את עם ישראל בשיא תפארתו. אהבה חוצה מגזרים, עשייה ללא הפסק, התנדבות, מסירות נפש, יוזמות ופרוייקטים. אנשים משקיעים את כספם זמנם ומרוצם למען כלל עם ישראל.

גם הרוח שלנו כעם מפעמת בעצמה בעת הזו. אנו עומדים אל מול אויבנו בקומה זקופה, בלבבות מאוחדים, נלחמים בהוספת אור, צדק ואמת לעולם, מניפים דגלים וקוראים פה אחד- עם ישראל חי.

כתנועה המאמינה בחיבור ומפגש תמידי ועמוק עם המציאות הסובבת אותנו, אנו מוצאים בעת הזו קריאה עמוקה ליציאה מעצמנו החוצה. יחד נרים ראש, נמשיך לקחת חלק ולהוביל את העשייה המדהימה של עם ישראל המתגלה בשיא תפארתה בעת הזאת. את האנרגיה שלנו נשקיע בחיזוק החוסן הלאומי, לטובת הימים האלו, ואלו שעוד יבואו אחרי.

במהלך התקופה נצעד יד ביד עם קהילה שנבחר. נקשיב לצרכיה ונתן יד ולב למען עשייה משותפת. נדאג למפגשים שוטפים עם הקהילה ונקשיב לצרכיה המתחדשים בכל עת. במקביל לעשייה השוטפת- לכל אורך החודש נשקיע זמן בהרמת אירוע השיא שלנו יחד עם הקהילה בסוף החודש. נרתם לליווי משפחות מגוייסים, בנתינת מענה ועזרה יומיומית לנשים הגיבורות אשר בבית. סניפים יאמצו חקלאים, משלב הקטיף והשינוע ועד להקמת ירידי מכירות של תוצרת מקומית. נרים ימי שיא של תפילה ולימודים משותפים להחזרת החטופים ולניצחון מוחץ של כוחות הביטחון, ונחבר הצגות ומופעי שיא יחד עם חברים ממפוני העוטף והצפון שיאומצו ע"י הסניפים. נמשיך להיות חלק מהחמ"לים השונים, התנועתיים והארציים, ונשקיע את זמננו ומרוצנו בצרכים המתחדשים בכל עת. סניפים יאמצו חקלאים, משלב הקטיף והשינוע ועד להקמת ירידי מכירות של תוצרת מקומית ועובדים עצמאיים. נמשיך לחזק את הרוח, נוסיף אופטימיות, נוסיף חיים. יהיה שיח ולימוד למטרת חיזוק החוסן, גדילה וצמיחה באתגר מחשבתי.מתוך אמונה שלמה בצור ישראל וגואלו, נרים את הראש, נעשה לעמנו ונחבר את הלבבות. למען היום. ולמען היום שאחרי.

אנו מאמינים בכח של כל חניך ופעיל בתנועה. מאמינים בכוחות שלנו כפרטים- לשים לב היכן צריך אותנו, לתת יד בעזרה בבית ובקהילה, להרבות באהבת חינם ורגישות לסובבים אותנו. מאמינים בכוחות שלנו כקבוצות, גרעינים וסניפים- לצאת החוצה, לדרוש מעצמנו, להתייצב היכן שנדרש, ולקחת חלק משמעותי בצרכי העם בעת הזו.

במהלך התקופה הקרובה כל קבוצה בסניף תחבור למעגל אחד בקהילה- משפחות המפונים, נשים וילדים של אנשי המילואים, חקלאים ועוד. הקבוצה תהיה אחראית ליצור מפגשים קבועים עם הקהילה החדשה, להרתם לעשייה ולשליחות של חבריה ולסייע במה שניתן. את החודש נחתום ביום שיא מיוחד בהתאם לצרכיה של הקהילה.

המטרה שלנו היא חיזוק העורף ובניית החוסן הלאומי שלנו. זאת לטובת הימים האלו, ואלו שעוד יבואו אחריי. התקופה הקרובה היא הזדמנות לייצר חוסן לאומי מתוך הלמידה, העמקה, ויציאה החוצה. אנו נבנה את ה"ביחד" שלנו ונוביל את המטרה המשותפת של בניית עם מאוחד וחזק כדי שביום שאחרי נצליח עוד לדבר ולדון מתוך תודעה שכולנו רוצים לייצר שיח בונה ומגדלת לטובת עם ישראל.

חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלוקינו. חזקו חברים!

1. מאמצים

רציונל

בשלב הראשון נבחר את הקהילה שלנו.

איך עושים את זה?
טיפים ודגשים:

לפניכם רשימת קהילות אפשריות. בחרו בקהילה רלוונטית עבורכם- מתוך הרשימה או מתוך רעיונות וצרכים שיעלו אצלכם. חשבו איפה הכי צריך אתכם עכשיו, לאיזה דגל אתם נקראים בעת הזו.

קהילות

- מפונים (גם אותם ניתן לחלק לקהילות- ילדים, מבוגרים, בנים, בנות וכו')
- קשישים
- צרכים מיוחדים
- חקלאים
- משפחות אנשי המילואים
- קהילת השכונה
- ילדי רווחה

2. מיפוי

רציונל

בשלב השני נמפה את צרכי הקהילה שלנו. נחשוב בעצמו על צרכים אפשריים ונדבר עם נציגי הקהילה כדי לשמוע בצורה מפורטת ומעמיקה במה נוכל לתת יד.

איך עושים את זה?
טיפים ודגשים:

לפניכם טבלאות עזר למיפוי הצרכים בכל קהילה. מוזמנים להשתמש במידת הצורך/ להכין טבלאות מיפוי שמותאמות לצרכי הקהילה שלכם.

מיפוי משפחות מילואים:

- שם משפחה
- חניכים בסניף של
- כמה ילדים הם
- כתובת
- צרכים מיוחדים שיש למשפחה

מיפוי גיוסים בבתי מלון

- שם
- מספר טלפון
- כיתה
- מאיפה מפונים
- צרכים מיוחדים שעולים

אימוץ בעלי מקצוע עצמאיים

- שם
- מספר טלפון
- מי אחראי להתקשר?
- האם בוצעה שיחה
- צרכים מיוחדים שעולים

אימוץ קשישים

- שם
- מספר טלפון
- מי אחראי להתקשר?
- האם בוצעה שיחה
- האם בוצע ביקור בית

3. הטילו עוגן

רציונל

לאחר שמיפינו את צרכי הקהילה נבנה עוגני עשייה לחודש הקרוב. העוגנים יכללו מפגשים קבועים ושוטפים עם כל קהילה, פעילות מיוחדות לאורך החודש ואת אירוע השיא שנקיים בתוכו.

איך עושים את זה?
טיפים ודגשים:

לפניכם רשימת פעילויות ופרוייקטים אפשריים. חשבו מהם הזמנים בהם תפגשו עם חברי הקהילה המהלך החודש ואילו פרוייקטים ופעילויות תקיימו יחד איתם. לאחר שבניתם רשימת אירועים ומפגשים קבועים עם הקהילה- השתמשו בתבנית לוח החודש והכניסו אליה את כלל האירועים המתוכננים. אל תשכחו להקדיש זמן במהלך החודש למפגשי התוכן הקבוצתיים (חלק א של החוברת) ולזמן עבודה על אירוע השיא. מוזמנים לקחת השראה ורעיונות.

רעיונות להתנדבויות-

- הרמת הופעה עם ילדים ונוער מפונים בבתי מלון
- משחקיה לילדים של אנשי מילואים
- אימוץ קשישים
- ניקיון בתי ספר
- תהלוכה להרמת הרוח בקהילה
- הפעלת מקלטים / מפונים
- מכירות מהשוק הישראלי
- העלאת המורל הארצי
- צביעת מקלטים
- יריד עצמאיים
- הפרשת חלה עם הקהילה
- מנגל למשפחות / חיילים
- ערכות למשפחות

4. בונים רצף

רציונל

במהלך החודש נדאג לעשייה רציפה עם הקהילה כפי שתכננו בשלב העוגנים. יחד עם זאת, נדאג לקשר רציף עם נציגיה ולהקשבה לצרכיה המתחדשים בכל עת. כמו כן, נקרא לחניכנו להיות קשובים באופן מתמיד לצרכים העולים סביבנו. בחרנו להתמקד בקהילה מסויימת אך צרכי עמך ישראל מרובים. נחנך את החניכים לרגישות, פתיחת הלב, הקשבה והתייצבות היכן שנדרש.

איך עושים את זה?
טיפים ודגשים:

מאמצים חקלאי מהקטיף ועד השולחן

- ליצור קשר עם טליה רכזת חג"ס וחקלאות ב
- למצוא חקלאי רלוונטי
- לנעוץ בלוז ימים שיוצאים אליו
- למצוא ספקים שרוצים שנמכור להם את המוצרים
- למצוא מקום לשוק
- הכנת השוק בפועל [שלטים, מחירון וכו]

עזרה למשפחות המילואים

- מיפוי של כל משפחות הסניף / השכונה
- התרמות ושנוררים למשחקיה
- פרסום
- חלוקת משמרות במשחקיה
- ארגון יום שיא למשפחות

4. בונים רצף

איך עושים את זה?
טיפים ודגשים:

עזרה למשפחות המחודש ארגון בבתי מלון

- מיפוי של כל משפחות הסניף / השכונה
- התרמות ושנוררים למשחקיה
- פרסום
- חלוקת משמרות במשחקיה
- ארגון יום שיא למשפחות

הקמת פרוייקט

- מיפוי הצרכים
- יצירת קשר עם האנשים הרלוונטים
- התרמות / שנוררים
- פרסום
- חלוקת משמרות
- החלטה על התוצר

5. מעוגן ליתד

רציונל

אנו רואים חשיבות גדולה בהמשך העשייה גם לאחר סיום החודש ואירועי השיא, בביסוס העשייה וחיבור עמוק לטווח הרחוק עם הקהילה אליה חברנו. בשלב זה נדאג ליצירת עוגנים בעזרת ביסוס ובניית תוכנית עבודה לתקופה שתגיע לאחר סיום החודש. *ראו פירוט בשלב מס' 4 חלק ב בציר התוכן בחוברת.

איך עושים את זה?
טיפים ודגשים:

התבוננות: נסתכל על העשייה שלנו עד כה במהלך החודש. נסכם לעצמו מה עשינו החודש, מה היה טוב, על אילו צרכים ענינו וגם במה נוכל להשתפר.

חשיבה קדימה: לאחר שהתבוננו על העשייה שלנו נחשוב מה המטרות שלנו להמשך העשייה. מה היה טוב וחשוב לנו לשמר? לאן אפשר עוד להתקדם ולהתפתח? איך מכניסים את העשייה המשמעותית לתקופה קצת יותר "שגרתית"? איך ממשיכים לשתף פעולה עם הקהילה שלנו לאורך זמן? מה הצרכים של הקהילה שלנו לתקופה הקרובה? מה אני כמדריך צריך לעשות כדי להמשיך ולרתום את החניכים שלי לעשייה?

בניית עוגנים: כמו שעשינו בפתיחת החודש, גם להמשך העשייה שלנו חשוב שנבנה עוגנים.

מישוב ובקרה: חשוב שלאורך תקופת ההמשך נעצור מדי פעם ונבדוק- האם אנחנו מתקדמים בעשייה כפי שרצינו? האם אנחנו מצליחים לענות על הצרכים שעולים במציאות? האם אנחנו מצליחים לרתום את כלל החניכים לעשייה?

6. יום שיא

רציונל

יום השיא הוא האירוע הגדול שנקיים עם הקהילה במהלך החודש. את האירוע נתכנן כבר בתחילת החודש ונעבוד עליו לכל ארכו. נוסף על האירוע המושקע שיתקיים בו, יום השיא מציין את שיאו של התהליך הכולל שעברנו במהלך החודש עם הקהילה.

איך עושים את זה?
טיפים ודגשים:

להלן דוגמא ליום שיא לסניף כל יכול (תבחר מפה לפי תכנית הקבוצה והסניף)

- תהלוכה להפנינג
- הפנינג עם תפאורה שצבעו עם הקהילה
- זה ליד מקלט שצבעו לעיר
- יריד של עצמאיים
- בכניסה משפחות מהעוטף מקבלים שובר עם כסף מתרומות שהשיגו לפני הארוע (באתר התנועה)
- שוק חקלאי
- דגלנות של הילדים של המשפחות בני המילואים
- הצגה 20 דק' של החניכים עם משפחות מהעוטף
- משחקיה לילדים
- תחנות כמו של שוק פורים
- מישהו שעושה בלונים לילדים (עדיף מישהו מהעוטף)
- צלם מגנטים מהעוטף / עסק שצריך עכשיו
- לפרסם ולסקר את האירוע דרך בלוגרים מהעוטף בתשלום
- כל תחנה ביום להעדיף להעסיק מישהו מהעוטף (הגברה, צלם, פופקורן, סוכר...)
- חלוקת מדליות לילדי בני המילואים ותעודה עם פרח לנשים
- חלוקת תג מלחמה למשפחות מילואים \ עוטף
- במהלך החודש אפשר לעשות עם הילדים יצירות של דגמים שקשורים בעוטף \ צבא ואז להציג בתערוכה, ותחרות עם פרסים.

סטרואים-
בונים חוסן לעולמי